

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 12ης Ιουλίου 2010

για την έγκριση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό

(2010/405/ΕΕ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 329 παράγραφος 1,

το αίτημα που υπέβαλαν το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η Μάλτα, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Ρουμανία και η Δημοκρατία της Σλοβενίας,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη διατήρηση και την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Για την προοδευτική καθιέρωση ενός τέτοιου χώρου, η Ένωση πρέπει να θεσπίσει μέτρα σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις, ιδίως όταν απαιτείται για τη σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 81 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα εν λόγω μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν την προώθηση της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά τη σύγκρουση νόμων, καθώς και μέτρα σχετικά με το οικογενειακό δικαιο με διασυνοριακές επιπτώσεις.
- (3) Στις 17 Ιουλίου 2006, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 όσον αφορά τη διεθνή δικαιοδοσία και για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο σε γαμικές διαφορές («προτεινόμενος κανονισμός»).
- (4) Κατά τη συνεδρίασή του της 5ης και 6ης Ιουνίου 2008, το Συμβούλιο εξέδωσε πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες διαπίστωναν ότι δεν υπάρχει ομοφωνία ώστε να συνεχισθούν οι εργασίες σχετικά με τον προτεινόμενο κανονισμό και ότι υφίσταντο ανυπέρβλητες δυσχέρειες, οι οποίες καθιστούσαν ανέφικτη την ομοφωνία, όχι μόνο τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή αλλά και στο άμεσο μέλλον. Το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι οι στόχοι του προτεινόμενου κανονισμού

ήταν αδύνατον να επιτευχθούν, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, με εφαρμογή των σχετικών διατάξεων των συνθηκών.

- (5) Υπό αυτές τις περιστάσεις, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία, η Αυστρία, η Ρουμανία και η Σλοβενία απηύθυναν αίτημα στην Επιτροπή, με επιστολές της 28ης Ιουλίου 2008, δηλώνοντας ότι είχαν την πρόθεση να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του εφαρμοστέου δικαίου σε γαμικές διαφορές και ζητώντας από την Επιτροπή να υποβάλει σχετική πρόταση στο Συμβούλιο. Η Βουλγαρία απηύθυνε όμοιο αίτημα στην Επιτροπή με επιστολή της 12ης Αυγούστου 2008, η Γαλλία έπραξε το ίδιο με επιστολή της 12ης Ιανουαρίου 2009, η Γερμανία με επιστολή της 15ης Απριλίου 2010, το Βέλγιο με επιστολή της 22ας Απριλίου 2010, η Λεττονία με επιστολή της 17ης Μαΐου 2010, η Μάλτα με επιστολή της 31ης Μαΐου 2010 και η Πορτογαλία κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 2010. Στις 3 Μαρτίου 2010, η Ελλάδα απέσυρε το αίτημά της. Συνολικά, δεκατέσσερα κράτη μέλη ζήτησαν ενισχυμένη συνεργασία.
- (6) Η ενισχυμένη συνεργασία αναμένεται να δημιουργήσει ένα σαφές και πλήρες νομικό πλαίσιο στον τομέα του διαζυγίου και του δικαστικού χωρισμού στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, να εξασφαλίζει στους πολίτες δέουσες λύσεις όσον αφορά την ασφάλεια δικαίου, την προβλεψιμότητα και την ευελιξία και να αποτρέπει την «σπευσμένη προσφυγή στο δικαστήριο».
- (7) Εκπληρούνται οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 20 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στα άρθρα 326 και 329 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (8) Ο τομέας της ενισχυμένης συνεργασίας, δηλαδή το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο σε υποθέσεις διαζυγίου και δικαστικού χωρισμού, καθορίζεται στο άρθρο 81 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και στο άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ένας από τους τομείς που καλύπτονται από τις συνθήκες.
- (9) Η απαίτηση της ύστατης λύσης που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση πληρούται, εφόσον το Συμβούλιο έκρινε, τον Ιούνιο του 2008, ότι οι στόχοι του κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσα σε εύλογο χρόνο από την Ένωση στο σύνολό της.

- (10) Η ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό αποσκοπεί στο να αναπτυχθεί δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις, με βάση την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων, καθώς και στο να εξασφαλισθεί η συμβατότητα των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά τη σύγκρουση νόμων. Ως εκ τούτου, προάγει τους στόχους της Ένωσης, διαφυλάσσει τα συμφέροντά της και ενισχύει τη διαδικασία ολοκλήρωσής της, όπως απαιτείται από το άρθρο 20 παράγραφος 1 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (11) Η ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό είναι συμβατή με τις Συνθήκες και το δίκαιο της Ένωσης, και δεν θίγει την εσωτερική αγορά ούτε την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Δεν συνιστά διάκριση ή φραγμό στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών ούτε προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ τους.
- (12) Η ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό σέβεται τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που δεν συμμετέχουν σε αυτήν. Οι κοινοί κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου των συμμετεχόντων κρατών μελών δεν θίγουν τους κανόνες των μη συμμετεχόντων κρατών μελών. Τα δικαστήρια των μη συμμετεχόντων κρατών μελών εξακολουθούν να εφαρμόζουν τους ισχύοντες εσωτερικούς κανόνες τους ιδιωτικού διεθνούς δικαίου για να καθορίζουν το εφαρμοστέο δίκαιο σε υποθέσεις διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού.
- (13) Ειδικότερα, η ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις, στο βαθμό που η ενισχυμένη συνεργασία δεν θίγει το προϋπάρχον κεκτημένο.

- (14) Η παρούσα απόφαση τηρεί τα δικαιώματα, τις αρχές και τις ελευθερίες που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 21.
- (15) Η ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό είναι ανοιχτή ανά πάσα στιγμή σε όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 328 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η Μάλτα, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Ρουμανία και η Δημοκρατία της Σλοβενίας εξουσιοδοτούνται να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ τους στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό, εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις των συνθηκών.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα έκδοσής της.

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2010.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
S. LARUELLE